

529.

Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów

z dnia 1 czerwca 1927 r.

w sprawie zleceń pocztowych w obrocie wewnętrznym.

Na mocy art. 6 i 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii (Dz. U. R. P. № 58, poz. 584) oraz art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1927 r. w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Poczt i Telegrafów (Dz. U. R. P. № 5, poz. 26) i § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów z dnia 18 maja 1927 r. o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe (Dz. U. R. P. № 46, poz. 417) zarządzam co następuje:

POSTANOWIENIA OGÓLNE.**Rodzaje zleceń i warunki przyjęcia.**

§ 1. 1) Zlecenie pocztowe służy do ściągnięcia roszczenia pieniężnego za pośrednictwem urzędu pocztowego. Urzędem pocztowym w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia jest także agencja pocztowa.

Ściągnięcie roszczenia pieniężnego porucza się urzędowi pocztowemu zapomocą:

- a) listu zlecieniowego albo
- b) kartki zlecieniowej.

Zapomocą jednego listu zlecieniowego można poruczyć ściągnięcie kwoty do wysokości 1000 zł. a tylko, gdy kwota zlecenia ma być przekazana zapomocą blankietu nadawczego P. K. O.,—do wysokości 10.000 zł. Jeżeli jednak dokumentem wierzytelnościowym jest weksel, który w razie nieuzyskania zapłaty ma być zaprotestowany, zlecenie w żadnym razie nie może przewyższać 1000 zł.

Zapomocą kartki zlecieniowej można poruczyć ściągnięcie kwoty najwyżej 100 zł.

2) Nadawca listu zlecieniowego lub kartki zlecieniowej może żądać, aby pobrana kwota przekazano bezpośrednio jemu albo na konto w Pocztowej Kasie Oszczędności, w banku lub w jakiegokolwiek innej instytucji krajowej, zajmującej się przyjmowaniem pieniędzy na rachunek obcy.

3) a) Nadawca listu zlecieniowego, zawierającego weksel, może żądać, aby urząd pocztowy w razie nieuzyskania zapłaty wekslu, stwierdził tę okoliczność protestem wekslowym, jednak tylko wtedy, jeżeli w miejscu płatności wekslu znajduje się urząd pocztowy, względnie, jeżeli miejsce płatności wekslu znajduje się w granicach miejscowego okręgu doręczeń urzędu pocztowego oraz, jeżeli weksel nie podlega ograniczeniom przewidzianym w rozporządzeniu, wydanem przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów z dnia 18 maja 1927 r. o protestowaniu weksli przez urzędy i agencje pocztowe (Dz. U. R. P. № 46, poz. 417);

b) wysyłanie listów zlecieniowych, zawierających weksle do protestu, przeznaczone dla odbiorców w miejscowościach, należących do okręgu doręczeń listonoszów wiejskich i zleceń adresowanych post-restante, jest niedozwolone;

c) listy zlecieniowe, zawierające weksle przeznaczone do protestu, wysłane wbrew postanowieniom zawartym w punkcie a) i b) niniejszego ustępu, będą nadawcom zwracane.

POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE.**Listy zlecieniowe.**

§ 2. 1) Zlecenie ściągnięcia roszczenia pieniężnego udziela nadawca przez wypełnienie wykazu zlecieniowego.

Wykazy zlecieniowe wydaje urząd pocztowy jako druki płatne w dwóch wzorach. Jeden wzór służy do zleceń ściągnięcia roszczeń z weksli nieprzeznaczonych do protestu i innych dokumentów wierzytelnościowych, drugi zaś, do zleceń ściągnięcia roszczeń z weksli przeznaczonych do protestu.

Wykazy zlecieniowe można nabywać złączone z przekazami zlecieniowymi lub, jeżeli kwota zlecenia ma być przekazana blankietem nadawczym P. K. O., bez przekazów zlecieniowych. Wykazów zlecieniowych prywatnego nakładu używać nie wolno.

2) Do wykazu zlecieniowego musi być dołączony dokument wierzytelnościowy.

3) Nadawca wypełnia wykaz zlecieniowy (ustęp 1) ściśle według nadruku, alfabetem łacińskim i w języku polskim, atramentem, odręcznie, drukiem lub

maszyną do pisania, z wyjątkiem części, które wypełnia urząd pocztowy. Kwotę zlecenia w wykazie zleceń nadawca podaje w walucie polskiej cyframi a złote także słowami; kwota ta musi być zgodna z kwotą podaną w dokumencie wierzytelnościowym.

Na przekazie winien nadawca podać jako adresata swój adres, a u dołu odcinka przekazowego, — kwotę zlecenia. Miejsce przeznaczenia przekazu może być inne, niż miejsce nadania listu zleceń. Jako adresata przekazu może nadawca listu zleceńowego zamiast siebie (§ 1 ustęp 2) oznaczyć P. K. O., bank i t. p. z dopisaniem klauzuli:

„Do wpisu na konto № . . . . NN . . . . .
w . . . . .”

Na przedniej części odcinka przekazu zleceńowego może nadawca umieścić daty odnoszące się do zaksięgowania kwoty zlecenia.

Jeżeli kwota zlecenia ma być przekazana zapomocą blankietu nadawczego P. K. O., nadawca winien z wykazem zleceńowym spiąć niewypełniony co do kwoty blankiet nadawczy P. K. O. i na nim jako nadawcę wpisać nazwisko dłużnika.

Na dolnym brzegu lub na czystej stronie części blankietu nadawczego P. K. O. oznaczonego napisem „Dowód wpłaty”, może nadawca umieścić bezpłatnie daty odnoszące się do zaksięgowania kwoty zlecenia.

Oprócz szczegółów wyżej przytoczonych nie wolno nadawcy umieszczać ani na wykazie zleceńowym ani na przekazie zleceńowym lub na blankiecie nadawczym P. K. O. żadnych innych uwag, mających charakter korespondencji, ani też dołączać korespondencji do listu zleceńowego.

4) a) Dokumentem wierzytelnościowym (ustęp 2) mogą być weksle, zobowiązania płatnicze, kupony procentowe i dywidendowe, kolejowe listy przewozowe, polisy ubezpieczeniowe oraz wszelkie inne dokumenty handlowe i wartościowe, jak również rachunki pokwitowane lub kwity.

b) W dokumencie wierzytelnościowym musi być podane nazwisko i adres dłużnika tudzież kwota zlecenia. Kwota zlecenia w dokumencie wierzytelnościowym musi być podana w walucie polskiej cyframi, a kwota złotych także słowami i być zgodna z kwotą zlecenia, podaną w wykazie zleceńowym; w razie niezgodności winien nadawca na górnym rogu pierwszej strony dokumentu wierzytelnościowego wypisać cyframi (złote także słowami) kwotę ściągającą się mającą od dłużnika, zgodną z kwotą zlecenia w wykazie zleceńowym.

Weksle, rachunki i inne dokumenty, stanowiące dokument wierzytelnościowy zlecenia, winny być pokwitowane.

c) Zapomocą jednego listu zleceńowego można pobrać roszczenie tylko z jednego dokumentu wierzytelnościowego. Za jeden dokument wierzytelnościowy uważa się także dokument wierzytelnościowy z przynależnościami, z nim spojenymi załącznikami, jak również większą ilość złączonych z sobą weksli nie przeznaczonych do protestu, których zapłaty można się domagać od jednego dłużnika w tym samym dniu.

Załącznikami dokumentu wierzytelnościowego, wystawionego w walucie polskiej, mogą być także spojenne z nim weksle, nie przeznaczone do protestu lub inne dokumenty, opiewające na walutę zagra-

niczną. Załącznikami dokumentu wierzytelnościowego nie mogą być listy zamknięte lub otwarte albo notatki noszące charakter osobistej korespondencji.

d) Weksel przeznaczony do protestu winien być wystawiony w języku państwowym. Wyjątek stanowią weksle przeznaczone do protestu, przesyłane w listach zleceńowych wewnątrz obszarów i do obszarów wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz. U. R. P. № 73, poz. 724), które mogą być wystawione w językach tamże podanych, jako też weksle przeznaczone do protestu, przesyłane wewnątrz i do obszarów województw poznańskiego, pomorskiego i śląskiego, które mogą być wystawione w języku niemieckim.

e) Nadawca listu zleceńowego, zawierającego weksel przeznaczony do protestu, ponosi wszelkie następstwa w wypadkach, gdy weksel ten nie odpowiada wymogom prawa wekslowego lub, gdy według przepisów niniejszego rozporządzenia nie nadaje się do zaprotestowania przez urząd pocztowy.

5) Wypełniony wykaz zleceńowy z przekazem lub blankietem nadawczym P. K. O. oraz z dokumentem wierzytelnościowym wysyła nadawca w kopercie urzędowej lub prywatnego nakładu, pod adresem tego urzędu pocztowego, który ma ściągnąć od dłużnika kwotę zlecenia, jeżeli zaś dokumentem wierzytelnościowym jest weksel przeznaczony do protestu, — do tego urzędu pocztowego, który się znajduje w miejscu płatności weksłu.

Używanie do zleceń kopert prywatnego nakładu jest dozwolone pod warunkiem, że nadawca na stronie adresowej koperty listu zleceńowego u góry umieści swoje imię, nazwisko i adres, w środku w sposób wpadający w oczy napis: „List zleceńowy”, poniżej zaś adres „Urząd pocztowy w . . . . .”.

6) Listy zleceńowe muszą być nadane jako listy polecone. Oprócz taryfowej należności za list polecony, nadawca opłaca taryfową należność manipulacyjną znaczkami, które nalepia na liście zleceńowym.

Znalezione w skrzynce listowej list zleceńowy, nieopłacony lub niedostatecznie opłacony, zwraca się nadawcy, o ile podał na kopercie swój adres, w przeciwnym zaś razie uważa się go za niedoreczalny.

Listy zleceńowe winny być nadawane tak, aby do urzędu pocztowego, który ma wykonać zlecenie, mogły nadejść przynajmniej na 24 godzin, nie wcześniej jednak jak na 10 dni przed terminem płatności.

Listy zleceńowe nadeszłe do urzędu pocztowego oddawczego wcześniej, aniżeli 10 dni przed terminem płatności, będą nadawcom zwracane.

Urząd pocztowy nie dokonywa protestu weksłu, jeżeli list zleceńowy zawierający ten weksel nadejdzie do urzędu pocztowego w ostatnim dniu wymagalności zapłaty a ze względu na spóźnioną porę lub nieobecność doręczającego funkcjonariusza pocztowego nie można przedstawić dłużnikowi weksłu do zapłaty.

7) Dokument wierzytelnościowy wydaje się dłużnikowi za uiszczeniem pełnej kwoty zlecenia. Jeżeli dokumentem wierzytelnościowym jest weksel przeznaczony do protestu, przyjmuje się także częściową zapłatę sumy dłużnej z weksłu.

Ściągniętą od dłużnika pełną kwotę zlecenia po potrąceniu taryfowej opłaty przekazowej, lub ściągniętą od dłużnika częściową kwotę zlecenia przy wekslach przeznaczonych do protestu, po potrąceniu taryfowej opłaty przekazowej i należności wskazanych w § 3 ustęp 2 niniejszego rozporządzenia, przesyła się albo nadawcy zlecenia, albo P. K. O. albo bankowi albo innej instytucji przez niego wskazanej (§ 1 ustęp 2).

8) I. Ostateczny termin podjęcia dokumentu wierzytelnościowego listu zleceniowego, z wyjątkiem weksłu przeznaczonego do protestu wynosi:

a) 7 dni w miejscowym okręgu doręczeń i w okręgu listonosza wiejskiego, licząc od dnia następującego po awizowaniu;

b) 7 dni przy zleceniach adresowanych poste restante, licząc od dnia następującego po nadejściu do urzędu pocztowego;

c) 14 dni w zamiejscowym okręgu doręczeń, licząc od dnia następującego po awizowaniu dłużnika względnie po wydaniu dowodu odbioru lub awiza gminie albo innej osobie celem doręczenia dłużnikowi.

II. Termin podjęcia weksłu przeznaczonego do protestu upływa w dniu przedstawienia weksłu dłużnikowi do zapłaty, o ile dzień ten jest pierwszym lub drugim dniem wymagalności zapłaty weksłu.

III. Terminy wskazane pod I nie obowiązują, jeżeli:

- a) nadawca zarządził zwrot lub dostanie zlecenia;
- b) dłużnik odmówił zapłaty.

9) List zleceniowy, z wyjątkiem listu zawierającego weksel przeznaczony do protestu, dostaje się na żądanie nadawcy lub dłużnika. Dostanie odbywa się bezpłatnie. W nowym miejscu przeznaczenia wchodzi w zastosowanie terminy podjęcia, podane w ustępie 8) p. I niniejszego paragrafu.

10) Po upływie terminów, podanych w punkcie I ustępu 8) lub w wypadkach wskazanych w punkcie III ustępu 8) niniejszego paragrafu, niewykupiony dokument wierzytelnościowy, o ile nie ma być doślany (ustęp 9), zwraca się bezpłatnie nadawcy.

Wyjątek stanowi weksel przeznaczony do protestu, z którym w razie niewykupienia przez dłużnika urząd pocztowy postępuje według postanowień § 3.

Dokument wierzytelnościowy, którego nie można zwrócić nadawcy, uważa się za niedoreczalny (Dz. U. R. P. z 1922 r. № 61, poz. 551).

Protestowanie weksli.

§ 3. 1) a) W wypadkach, gdy dłużnik odmówi zapłaty sumy dłużnej z weksłu przeznaczonego do protestu, albo gdy dłużnika nie zastano lub gdy nie można było odnaleźć jego lokalu przemysłowego albo mieszkania, urząd pocztowy dokonywa protestu z powodu niezapłacenia według postanowień prawa wekslowego.

b) W wypadku, gdy dłużnik zapłaci część sumy dłużnej z weksłu przeznaczonego do protestu, urząd pocztowy dokonywa protestu na pozostałą, niezapłaconą część sumy dłużnej.

c) Dłużnik, który płaci sumę dłużną z weksłu nie do rąk funkcjonariusza pocztowego, przedstawiającego mu ten weksel do zapłaty, lecz dodatkowo w urzędzie pocztowym przed sporządzeniem prote-

stu, obowiązany jest od protokołu stwierdzającego ten stan rzeczy uiścić należność w wysokości połowy opłaty określonej w ustępie 2 punkt a) niniejszego paragrafu.

d) Dłużnikowi, który płaci sumę dłużną z weksłu w urzędzie pocztowym po sporządzeniu — lecz przed odesłaniem — protestu nadawcy, wydaje się weksel z protestem pod warunkiem, jeśli uiści w całości opłaty podane w ustępie 2 punkt a) i c) niniejszego paragrafu.

2) Weksel protestowany z protestem przesyła się nadawcy listem poleconym i doręcza mu przez właściwy urząd pocztowy za pokwitowaniem i po ściągnięciu następujących należności:

a) opłaty za sporządzenie protestu, która wynosi: jeżeli kwota ulegająca zaprotestowaniu nie przekracza 100 zł. . . . . 2 zł. — gr.
 powyżej 100 zł. do 250 zł. . . . . 2 zł. 50 gr.
 " 250 " " 300 " . . . . . 3 " 10 "
 " 300 " " 400 " . . . . . 4 " 60 "
 " 400 " " 500 " . . . . . 5 " 60 "
 " 500 " " 600 " . . . . . 6 " 10 "
 " 600 " " 1000 " . . . . . 8 " 10 "

b) taryfowej opłaty pocztowej za przesłanie zaprotestowanego weksłu listem poleconym;

c) podatku komunalnego w wysokości 1/2% kwoty wekslowej ulegającej zaprotestowaniu, przypadającego gminie, w której okręgu weksel zaprotestowano (art. 14 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych—Dz. U. R. P. № 94, poz. 747).

3) Jeśli nadawca listu zleceniowego odmówi zapłaty należności wskazanych w ustępie 2 niniejszego paragrafu, ściągają się je od niego w drodze administracyjnej (art. 20 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii—Dz. U. R. P. № 58, poz. 584).

Kartki zleceniowe.

§ 4. 1) Zlecenie ściągnięcia roszczenia pieniężnego do 100 zł. bez dołączenia osobnego dokumentu wierzytelnościowego, można poruczyć urzędowi pocztowemu zapomocą kartki zleceniowej.

2) Kartka zleceniowa złączona z przekazem lub bez przekazu jest płatnym drukiem pocztowym. Kartek zleceniowych prywatnego nakładu używać nie wolno.

3) Nadawca wypełnia kartkę zleceniową alfabetem łacińskim i w języku polskim, atramentem, odręcznie, drukiem lub maszyną do pisania. Kwotę zlecenia w walucie polskiej wpisuje nadawca na odcinku i na odwrotnej stronie kartki zleceniowej a na przekazie, tylko na odcinku, w miejscu oznaczonym odpowiednim napisem. Miejsce przeznaczenia przekazu może być inne niż miejsce nadania kartki zleceniowej. Jako adresata przekazu może nadawca kartki zleceniowej zamiast siebie (§ 1 ustęp 2) oznaczyć P. K. O., bank i t. p., z dopisaniem klauzuli: „Do wpisu na konto № ..... NN ..... w .....”.

Na przedniej części odcinka przekazu zleceniowego może nadawca umieścić daty, odnoszące się do zaksiązkowania kwoty zlecenia.

Na odwrotnej stronie odcinka kartki może nadawca umieścić wyjaśnienie dla dłużnika, odnoszące się wyłącznie do pobrać się mającej kwoty zlecenia.

4) Jeżeli kwota zlecenia ma być przekazana zapomocą blankietu nadawczego P. K. O., nadawca winien z kartką zleciową spiąć niewypełniony co do kwoty blankiet nadawczy P. K. O. i na nim jako nadawcę wpisać nazwisko dłużnika. Na dolnym brzegu lub na czystej stronie blankietu nadawczego P. K. O. oznaczonego napisem: „Dowód wpłaty” może nadawca umieścić bezpłatnie daty odnoszące się do zaksiążkowania kwoty zlecenia.

5) Kartki zleciowe podlegają opłacie stempłowej, według skali stempłowej, przepisanej dla rachunków.

Opłatę stempłową uiszcza nadawca przez nalepienie znaczków stempłowych na odcinku kartki zleciowej.

6) Kartki zleciowe należy wysłać jako kartki polecane pod adresem urzędu pocztowego, mającego ściągnąć od dłużnika kwotę zlecenia. Pobiera się za nie taryfową opłatę jak za polecane kartki pocztowe jako też taryfową opłatę manipulacyjną. Opłaty te uiszcza nadawca przez nalepienie na kartce zleciowej znaczków opłaty.

7) W urzędzie pocztowym oddawczym wydaje się dłużnikowi odcinek kartki zleciowej po uiszczeniu pełnej kwoty zlecenia. Pobraną kwotę zlecenia odsyła się przekazem pocztowym lub blankietem nadawczym P. K. O. po potrąceniu taryfowej opłaty przekazowej.

8) Termin podjęcia, podany w § 2 ustęp 8) punkt I i III dla listów zleciowych stosuje się także do kartek zleciowych. Niewykupioną przez dłużnika kartkę zleciową zwraca się bezpłatnie nadawcy, a w razie niemożności doręczenia uważa się ją za niedoręczalną (Dz. U. R. P. z 1922 r. № 61, poz. 551).

9) Dłużnikowi, który zmienił miejsce pobytu, można kartkę zleciową dostać bezpłatnie do nowego miejsca przeznaczenia. W nowym miejscu przeznaczenia wchodzi w zastosowanie terminy podjęcia, podane w § 2 ustęp 8) punkt I i III.

Zarządzenie zwrotu lub zmiany adresu.

§ 5. Nadawca listu zleciowego lub kartki zleciowej może za uiszczeniem taryfowej opłaty żądać zwrotu lub zmiany zlecenia pod warunkami określonymi w rozporządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 marca 1926 r. w sprawie zwrotu i zmiany adresu przesyłek pocztowych oraz zmiany pobrania lub zlecenia (Dz. U. R. P. № 27, poz. 166).

Postanowienia końcowe.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1927 r. na całym obszarze Rzeczypospolitej. Z dniem powyższym uchyla się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 października 1924 r. w sprawie zleceń pocztowych w obrocie wewnętrznym (Dz. U. R. P. № 93, poz. 868) oraz z dnia 5 lutego 1925 r. w sprawie protestowania weksli przesyła-

nych w zleceniach pocztowych (Dz. U. R. P. № 16, poz. 112).

Minister Poczt i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*